

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Handwritten Arabic calligraphy in green ink on a light background. The text is the Basmala (Bismillah), a common opening for Islamic texts. The script is highly stylized and includes numerous diacritical marks (vowels and accents) written in smaller black ink around the main green characters. The calligraphy is dense and features complex flourishes and overlapping strokes.

اعلام خبر بد (Breaking Bad News)

ارایه دهنده:

فرشته فروغی زاد

کارشناسی ارشد پرستاری کودکان

سوپروایزر مرکز آموزشی و درمانی ۱۷ شهریور رشت

۱۴۰۲-۴-۱

تعریف خبر بد (Bad News):

- خبر بد عبارتست از هر گونه اطلاعاتی درباره بیماری بیمار که در **عرف جامعه** و از منظر بیمار خبری ناگوار تلقی گردد.
- هر گونه اطلاعاتی که به طور نامطلوب و جدی بر **دیدگاه فرد** نسبت به آینده خود، تأثیر می گذارد.
- اطلاعاتی که به شدت **دنیای پیرامون** زندگی بیمار را تغییر می دهد، اخبار بد نامیده می شود.
- در صورت **عدم تجربه تیم درمانی**، لحظات اعلام خبر بد به بیماران بسیار استرس زا است.
- به دو سطح: 1- اختلال موقتی در زندگی روتین (شکست در نتایج جراحی مفصل هیپ)، 2- تهدید به ادامه زندگی (تشخیص بیماری بدخیم) تقسیم میشود.

چالش های خبربد:

- در صورتیکه بیمار ظرفیت تصمیم گیری درباره بیماری خود را نداشته باشد؛
- یعنی صرفاً در شرایط اختلال هوشیاری، حمله حاد سایکوز و نیز در بیماران عقب مانده ذهنی و کودکان زیر سن قانونی، جایگزین قانونی او در جریان امور قرار می گیرد و خبر بد به آن ها اعلام می شود.

موقعیت های اعلام خبر بد:

- تشخیص بیماری محدودکننده زندگی نظیر **سرطان**
- عودبیماری نظیر **عود مجدد سرطان**
- **انتشاربیماری** به سایر اندام های بدن
- **عوارض جانبی** جبران ناپذیر
- جواب مثبت آزمایش های **ژنتیک**
- **بحث در مورد پایان زندگی**

مشکلات اعلام خبر بد:

• **نگرانی** در مورد اثرات خبر بر روی بیمار و خانواده وی

• **ترس** از اثرگذاری خبر بر روی احساسات بیمار

• ایجاد **ناامیدی** و یاس در بیمار

مسئولیت خبررسانی برعهده کیست؟

- پزشک معالج که بیمار به او اعتماد دارد.
- در شرایط وقوع مرگ ناگهانی، عضو ارشد تیم پرستاری (نظیر سرپرستار یا مسئول شیفت باتجربه)
- در محیط های بالینی پرستاران نقش کلیدی دارند.

توجه: مسئول اصلی اعلام خبر بد به خانواده، **پزشک معالج بیمار** است.

مواردی که در اعلام خبر بد به بیماران مهم و موثر است:

تقویت اعتماد بین پزشک و بیمار

کتمان حقیقت، امکان فریب کاری بیمار را فراهم می آورد.

پیش بینی امکان بروز آشفتگی در بیمار نباید مانع خبررسانی درست گردد.

عدم گفتن حقیقت منجر به زیان بیمار گردد (بی توجهی بیمار به مراقبتهای پزشکی).

دادن اطلاعات کافی به بیماران منجر به افزایش رضایت بیماران می شود.

تاکیدهای اخلاقی بین المللی به دادن اطلاعات مکفی به بیماران جهت تصمیم گیری درست

زمان دریافت خبر بد

- هر چه زودتر در مراحل تشخیصی، تیم بین رشته ای باید شروع به آماده سازی بیمار برای دریافت خبر بد نماید (تیمی متشکل از پزشک برای اعلام خبر بد، پرستار آموزش دیده و روانشناس برای مراقبت بعد از اعلام خبر بد).

رویکردهای مورد استفاده در خصوص اعلام اخبار بد:

- رویکردهای رایج در اعلام خبر بد عبارتند از:
- SPIKES
- ABCDE
- BROKE

توجه: پروتکل اسپایک (SPIKES)، رایج ترین پروتکل اعلام خبر بد به بیماران و خانواده ها می باشد.

The “S-P-I-K-E-S” 6 Step Protocol

Step 1: S—Setting up the interview محل ارائه خبر بد

Step 2: P—Assessing the patient's perception بررسی میزان درک بیمار/خانواده از وضعیت

Step 3: I—Obtaining the patient's invitation دادن اطلاعات به بیمار/ خانواده

Step 4: K—Giving knowledge and information to the patient گفتن حقایق به بیمار/ خانواده

Step 5: E—Addressing the patient's emotions with empathic responses همدلی با بیمار/ خانواده

Step 6: S—Strategy خاتمه و اتمام جلسه

محل ارائه خبر بد (S – Setting)

- در یک اتاق آرام و به دور از سر و صدا یا رفت و آمد باشد.
- خلوت فرد رعایت گردد.
- صندلی به تعداد کافی برای نشستن وجود داشته باشد.
- امکانات پذیرایی و نیز مدیریت کردن واکنش های فیزیولوژیک احتمالی همچون faint کردن مریض و ... در محیط در دسترس باشد.
- محل قرار گرفتن تلفنی که دیگران باید به آن پاسخ دهند نباشد.

بررسی میزان درک بیمار / خانواده از وضعیت (P- Perception of condition/seriousness)

- میزان آگاهی بیمار در زمینه ی بیماری خود را بررسی کنید و بپرسید "چه **اطلاعاتی** درباره ی بیماری فرزند خودتان دارید؟"
- آیا بیمار/خانواده از وضعیت/**شدت** سرطان خود اطلاع دارد/دارند؟
- به صحبت های بیمار/خانواده گوش دهید.
- انکار بیمار/خانواده را در این مرحله بپذیرید.

دادن اطلاعات به بیمار / خانواده (I – Invitation from the patient to give information)

- از بیمار/خانواده بپرسید که آیا **تمایل** دارد در زمینه ی وضعیت خود اطلاعات بیشتری داشته باشد؟
- به **عدم تمایل** بیمار/خانواده برای دریافت اطلاعات بیشتر باید **احترام** گذاشت.

گفتن حقایق به بیمار / خانواده

(K – Knowledge: giving medical facts)

- در این گام باید به **زبان ساده و قابل فهم** برای بیمار و خانواده و با در نظر گرفتن سطح سواد، وضعیت اجتماعی-فرهنگی و وضعیت عاطفی فعلی، حقایق بیماری به فرد گفته شود.
- در ابتدا باید **جنبه های مثبت** بیماری را بگوئید (برای مثال: **خوشبختانه** سرطان به غدد لنفاوی گسترش پیدا نکرده است، این نوع سرطان به شدت درمان پذیر است، درمان های این نوع سرطان در این مرکز به سهولت قابل دسترسی می باشد).
- اطلاعات را به صورت **خلاصه و کوتاه** به بیمار بدهید (به صورت ساندویچی در **چند مرحله** اطلاعات را به آن ها بدهید) و بررسی کنید که آیا متوجه صحبت های شما شده است یا خیر؟.
- در ادامه تمامی حقایق مربوط به بیماری، نوع درمان های موجود و **پیش آگهی** به بیمار ارائه شود.
- همچنین سعی گردد تا به واکنش های بیمار **پاسخ مناسبی** داده شود.

همدلی (درک موثر) با بیمار / خانواده

(E - Explore emotions and sympathize)

- در این گام باید احساسات بیمار را شناسایی کنید (غم، ناراحتی، شوکه شدن).
- علت اصلی این احساسات را شناسایی کنید (نظیر باور فرهنگی، اعتقادات خاص نظیر درمان پذیر نبودن سرطان، استیگما بین اعضای فامیل یا جامعه).
- به بیمار/ خانواده زمان بدهید تا عواطف خود را بروز بدهند.
- در نهایت باید به گونه ای به این عواطف پاسخ دهید که بیمار/ خانواده متوجه شود که وی را کاملاً درک کرده اید

خلاصه و اتمام جلسه (S – Strategy and summary)

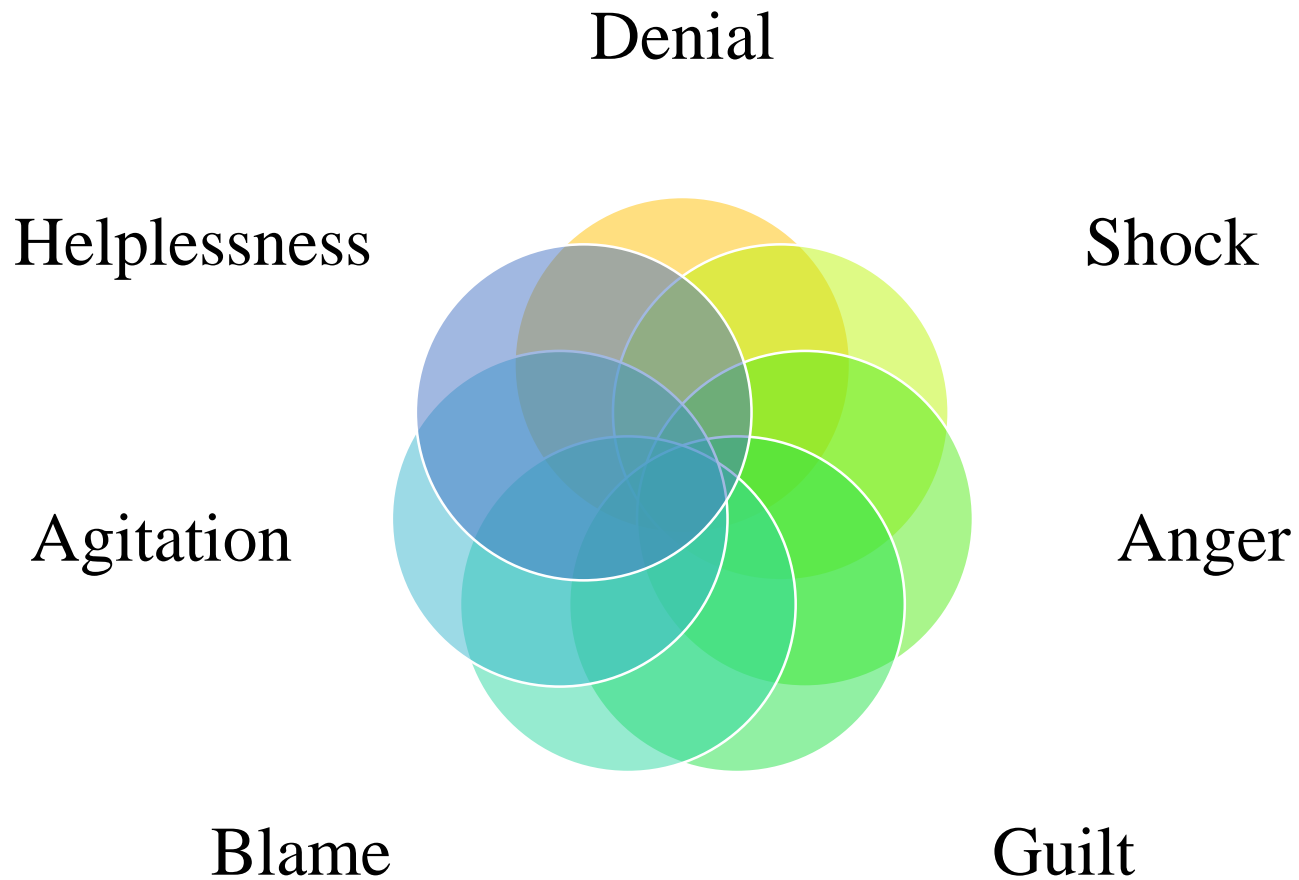
- در این گام جلسه پایان خواهد یافت و از بیمار/خانواده پرسید که آیا سوالی برایش باقی مانده است یا خیر؟.
- همچنین در خصوص جلسه بعدی با وی صحبت کنید. (برای مثال: من مجدد با شما زمانیکه نتایج آزمایشات تکمیلی کودکان آماده شود صحبت خواهیم کرد)

ABCDE model

- در ابتدا محیط مناسبی را آماده کنید.
 - به خوبی ارتباط برقرار کنید.
 - به واکنش های بیمار و خانواده توجه کنید.
 - به احساسات بیمار و خانواده توجه کنید و تشویق به بروز احساسات کنید (جلوی گریه یا غم وی را نگیرید).
 - خبر بد اعلام شده را ارزشیابی کنید.
- Advance Preparation
 - Build a therapeutic environment/ relationship
 - Communicate Well
 - Deal with patient and family reactions
 - Encourage and validate emotions, Evaluate the News

واکنشهای افراد به دریافت خبر بد:

واکنشهای افراد به دریافت خبر بد چگونه است؟

- شوک
- انکار
- عصبانیت
- ناامیدی به آینده
- سرزنش کردن خود و خانواده
- بی قرار شدن
- احساس گناه و عذاب وجدان داشتن

مراقبت های پس از اعلان خبر بد به افراد کدامند؟

- تمامی واکنش های بیماران و خانواده ها (نظیر خشم، انکار، ناامیدی، احساس گناه یا ناامیدی) بعد از دریافت خبر بد **طبیعی** است و نباید نادیده گرفته شوند.
- بیمار و خانواده را به **اتاق آرامی** هدایت کنید و حریم خصوصی آن ها حفظ شود و اجازه دهید تا بنشینند.
- به بیمار و خانواده اجازه دهید صحبت کنند، **گریه** کنند و خشم و عصبانیت خود را بروز دهند.
- جلوی گریه یا خشم و عصبانیت آن ها را نگیرید.
- به بیمار و خانواده زمان بدهید تا با **واقعیت روبرو** شوند.
- اجازه دهید بیمار و خانواده صحبت کنند.
- **شنونده** خوبی برای آن ها باشید.
- به حرکات غیرکلامی بیمار و خانواده توجه کنید.

رعایت حقوق بیماران در موارد اعلام خبر بد:

- اطلاعات دقیق و واقعی
- تصمیم گیری در مورد دریافت یا عدم دریافت اخبار بد
- تصمیم گیری در مورد میزان دریافت اطلاعات
- تصمیم گیری در مورد اعضای از خانواده که وی را همراهی نمایند.

الزامات قانونی اعلام خبر بد در ایران:

ماده 8 آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی
و حرفه ای شاغلان پزشکی وابسته مصوب 1378:

ایجاد رعب و هراس با تشریح غیر واقعی بیماری ممنوع
است و پزشک می تواند به نحو مقتضی بیمار و بستگان
را در جریان بیماری و خامت و عواقب بیماری قرار دهد.

References:

- Rassin M, Levy O, Schwartz T, Silner D. Caregivers' role in breaking bad news: patients, doctors, and nurses' points of view. *Cancer Nursing*. 2006 Jul 1;29(4):302-8.
- Singh MM, Agarwal RK. Breaking bad news in clinical setting: a systematic review. *IJAR*. 2017 Dec;7:29-32.
- Mostafavian Z, Shaye ZA, Farajpour A. Mothers' preferences toward breaking bad news about their children cancer. *Journal of family medicine and primary care*. 2018 May;7(3):596.
- Brouwer MA, Maeckelberghe EL, van der Heide A, Hein IM, Verhagen EA. Breaking bad news: what parents would like you to know. *Archives of disease in childhood*. 2021 Mar 1;106(3):276-81.

با تشکر از توجه شما